

Königl. Preussischen Regierung  
zu Bromberg.

No. 41.

Bromberg, den 10ten Oktober 1817.

## Lungen-Seuche zu Lechlin.

Das Dorf Lechlin bei Schöcken ist wegen der unter dem Rindvieh ausgebrochenen Lungen-Seuche gesperrt worden, und darf dem zufolge so wenig Rindvieh durch den Ort selbst, als über dessen Feldmark und Hürungen getrieben werden.

Bromberg, den 29sten September 1817.

Königlich Preussische Regierung.  
Erste Abtheilung.

## Erläuterung der General-Transport-Instruktion vom 16ten September 1816.

Wenn gleich die General-Transport-Instruktion vom 16ten September 1816. und die, in deren Gemäßheit und zu deren Ausführung von uns erlassenen Verfügungen im Transport-Wesen, die darin früher stattgehabten Mißbräuche abgestellt, und an deren Stelle Ordnung und Festigkeit des Verfahrens eingeführt, und mithin ihren Zweck schon gegenwärtig ziemlich vollständig erreicht haben; so sind von dem Königl. Polizey-Ministerio durch das Exkulate-Resskript vom 23. Juli d. J., doch zur nähern Erläuterung der General-Transport-Instruktion nachstehende Bestimmungen für notwendig erachtet worden.

Kröl. Pruskiéy Regencyi  
w Bydgoszczy.

No. 41.

Bydgoszcz, dnia 10 Października 1817.

## Zaraza płuc w Lechlinie.

Wieś Lechlin przy Skokach z powodu wy-  
niktęy pomiędzy bydłem rogatym zarazy płuc,  
zamkniętą została, w skutek czego bydło ro-  
gate ani przez tę wieś, ani też przez iey  
pola lub pastwiska przepędzane byćz niemoże.  
Bydgoszcz, dnia 29 Września 1817.

Kröl. Pruska Regencya.  
Wydział Pierwszy.

## Obiaśnienie instrukcyi ogólnéy wzglę- dem transportów z dnia 16. Wrze- śnia 1816.

Lubo instrukcyja ogólna względem transpor-  
tów z dnia 16. Września 1816. i Rządowem de-  
nięcy, tudzież w zamiarze iey wykonania wy-  
dane zalecenia, usunęły dawniejsze co do  
transportów nadużycia i na ich miejsce zapro-  
wadziły porządek i dzielność w postępowaniu,  
sacśóm teraz już celu swojego dosyć dokła-  
dnie dopięty, Ministerium jednak polisy usna-  
ło za rzecz potrzebną udzielić reskryptem  
z dnia 23. Lipca r. b. następujące przepisy  
dla tém dokładniejszego obiaśnienia ogólnéy  
względem transportów instrukcyi:

## §. I. zu §. 1.

Da hin und wieder darüber, ob durch die General-Transport-Instruktion vom 10ten September 1816. das, in einigen Provinzen der Monarchie ehemals üblich gewesene, Schubverfahren in Ansehung der Verbrecher und Vagabonden aufgehoben worden, Zweifel entstanden ist; so wird hiermit ausdrücklich bestimmt, daß dies Schubverfahren allerdings aufgehoben ist, und beim Transport von Verbrechern und Vagabonden nur das unterm 10ten September v. J. angeordnete Verfahren statt hat.

## §. II. zu §. 1.

Es ist bemerkt worden, daß hin und wieder die Behörden die Vagabonden-Transporte unnötigerweise vervielfachen, und auf denselben Individuen geben, die für die öffentliche Sicherheit nicht gefährlich, ja nicht einmal verdächtig sind; sondern welchen nur leichte polizeiliche Vergehen, z. B. einmaliges Betteln, oder nur unerhebliche, keinen Verdacht begründende Mängel im Passe, und in dessen Wirkung zur Last fallen. Es bedarf, um dergleichen Individuen in ihre Heimath zurückzuschaffen, nicht immer des Transportes; sondern es kann oft dieser Zweck durch Ertheilung eines Passes erreicht werden, in welchem dem Inhaber eine ganz spezielle Reise-Route vorgeschrieben, und die Polizei-Behörden, so wie die Gensd'armerte erlucht werden, ihn, wenn er sich außerhalb derselben sollte betreten lassen, in Gemäßheit des §. 38. der General-Pass-Instruktion vom 12ten d. M., anzuhalten, und als verdächtig zu behandeln. Die Polizei-Behörden haben daher hierauf genau zu achten, und in den Fällen, in welchen nach den Verhältnissen des Menschen, der Nähe seiner Heimath, des Grundes seiner Zurückführung in dieselbe, oder nach anderen Umständen, die Rücksendung mittelst Passes, oder bloßer Weisung genügt, und eben so sicher ist, einen Transport nicht anzuordnen. Polizei-Behörden, welche offenbar unnötige und überflüssige Transporte anordnen, sind für die dadurch entstandenen Kosten verantwortlich.

## §. III. zu §. 6.

Es ist ferner darüber Zweifel entstanden, ob bei dem Transport eines ausländischen Vagabonden, der nächste und geradeste Transportweg nach der Entfernung des Arrestirungs-Ortes von der

## §. I. do §. 1.

Ponieważ wątpliwość zaszła, czy sposób transportowania zbrodniarzy i włóczęgów dawniejszy w niektórych państwach prowincyjach używany, instrukcyą ogólną względem transportów z dnia 16 Września 1816 uchyłony został, wyraźnie się przeto niniejszemu stanowi: że rzeczony sposób transportowania istotnie został uchyłonym i że co do transportu zbrodniarzy i włóczęgów zachowywać jedynie należy postępowanie pod dniem 16. Września r. z. wskazane.

## §. II. do §. 1.

Spostrzeżono także, że władze pomnażają częstokroć bez potrzeby transporta włóczęgów i transportować każą osoby publicznie niebezpiecznemu nieszkodliwe a nawet niepodeyrzane, i które tylko obwinione zostały o lekkie nchybienia policyjne, np. że raz ieden zebrały albo że w paszportach ich lub w ich zawieszowaniu odkryto mało znaczące i żadnego podeyrzenia nie usprawiedliwiające ushybienia. Aby takowe osoby zwrócić do domu, nie zawsze transportu ich potrzeba, lecz samiar ten osiągniętym często być może udzieleniem paszportu przepisującego szczególnie drogę, którą podróż ma być odbyta, i obejmującego prośbę do władz policyjnych i żandarmeryi, aby osobę paszport takowy posiadającą, w razie zbroczenia z drogi, ścisownie do §. 38. ogólnej instrukcyi paszportowey z dnia 12. m. b. przytrzymały i z nią sobie tak, iak z podeyrzaną, postąpily. Zaleca się więc władzom policyjnym, aby się do tego iaknawęściły ścisowały i w przypadkach, w których wedle ślusków okoliczności bliskości iego zamieszkania powodów, dla których się do niego ma wrócić, lub innych okoliczności, dostatecznym i również bezpiecznym będzie odesłanie go na powrót za paszportem lub za samym tylko rozkazem, transportu nienależy. Władze policyjne, które widocznie bez potrzeby i sztytecznie transport sądyssponnją, odpowiedzialne będą za wyniknąć zład mogące koszty.

## §. III. do §. 6.

Daléy, zaszła wątpliwość, czy w razie transportu włóczęgi zagranicznego, należy obrać drogę naybliższą i nayprostsza podług odległości miejsca, gdzie włóczęga przytrzymanym

nächsten Gränze des Landes, wohin der Wagen gebracht werden soll, oder nach der Entfernung des Arrestirungs-Ortes von dem eigentlichen Geburtsorte des Transportanden zu berechnen sei, und wird daher zur Vorbeugung fernerer Zweifel hiermit bestimmt, daß dabel nicht so sehr auf den eigentlichen Geburtsort des Transportanden, als vielmehr auf die Nähe der Gränze des Landes, welchem derselbe angehört, und wohin er gebracht werden soll, Rücksicht zu nehmen, mithin der Transportande an die, dem Arrestirungs-Orte zunächst belegene, Polizei-Behörde des Auslandes, welchem er angehört, abzuliefern, und derselben der weitere Transport nach seinem Geburtsorte zu überlassen ist.

#### §. IV. zu §. 9. Nro. II.

Die Polizei-Behörden verfahren bei Bewilligung des Wagen-Transports nicht immer mit der erforderlichen Vorsicht in Ausmittelung der Nothwendigkeit desselben. Sie werden daher wiederholtlich erinnert, hiebei in Gemäßheit der Vorschrift der General-Instruktion vom 16ten September 1816, §. 9. No. II., genau zu verfahren; insonderheit ist es unzulässig, wegen einer, dem Transportanden vor dem Transporte, oder auf demselben überfallenden geringen, oder durch ärztliche Behandlung bald zu hebenden Unpässlichkeit, den Wagen-Transport anzuordnen, es muß vielmehr solchenfalls, wenn nicht Gefahr im Verzuge des Transports vorhanden ist, bis zur Herstellung des, vor oder auf dem Transporte, Erkrankten dem Transporte Anstand gegeben werden, und sind die Polizei-Behörden für die durch Vernachlässigung dieser Vorschrift verursachten Kosten verantwortlich.

#### §. V. zu §. 11.

Wenn es gleich in Ansehung der Stärke der Begleitung bei der Bestimmung des §. 11. verbleiben muß; so ist doch beim Transport eines Individs, welches kein besonderer Verdacht eines Verbrechens betrifft, und das nicht zu den eigentlichen und gefährlichen Landstreichern gehört; sondern nur wegen Mangels an Legitimation transportirt wird, vorzüglich bei nicht ausgezeichneten Körperstärke und Gewandtheit, nach den, von der Polizei-Behörde zu beurtheilenden, näheren Verhältnissen ein tüchtiger, handfester und mit den vorschriftsmäßigen Verteidigungsmitteln versehen Begleiter hinreichend.

został, do najbliższej granicy kraju, do którego ma być odesłany, czy też podług odległości miejsca przytrzymania go aż do właściwego miejsca urodzenia jego; celem więc uchylenia wątpliwości tej stanowi się niniejszem: że w przypadku rzeczonym nie tak na właściwe miejsce urodzenia włości, jak raczej na bliskość granicy kraju, do którego należy i ma być odesłany, uważać trzeba, i że go zatem władzy policyjnej pogranicznego kraju, do którego należy, od miejsca przytrzymania onegoż najmniej oddalony oddać, i dalszy onegoż transport aż do miejsca urodzenia jego, woli ię pozostawić należy.

#### §. IV. do §. 9. Nru. II.

Co się tyczy dozwalania transportu wozem, niezawsze sobie władze policyjne s należytą w dochodzeniu potrzeby takowego transportu postępują przezornością. Powtórnie ie więc niniejszem napominamy, aby sobie ściśle podług przepisu ogólny instrykcji z dnia 16. Września 1816 §. 9. Nr. II. postępowali; w szczególności zaś niewolno im przedsiębrać transportu wozem z powodu małej i za pomocą lekarza łatwy do wyleczenia choroby transportata, którzy przed lub podczas transportu podpadają, lecz w takim razie, jeżeli zwłoka transportu żadnego niezasądzi uszczerbku, potrzeba wstrzymać transport tego, który przed lub podczas transportu zachoruje, dopóki do zdrowia niepowróci; — władze policyjne odpowiedzialne będą za koszt, jakie z uchybienia przepisu tego wynikną.

#### §. V. do §. 11.

Lubo co do siły konwoju pozostać się musi przy przepisie §. 11., jednakże do konwoju transportu osoby takiej, na którą żadne szczególniejsze o zbrodni jaką nie pada podejrzenie, i która do rzędu rzeczywistych i niebezpiecznych włóczęgów nienależy, ale tylko z powodu braku legitymacji ma być transportowaną, mianowicie zaś gdy nie jest bardzo silnej budowy ciała i obrotną, po rozważeniu przez władzę policyjną wszelkich innych w tej mierze okoliczności, niepotrzeba więcej, jak tylko jednego człowieka silnego, silnego i opatrzonego przepisaniem środków obrony.

## §. VI. zu §. 15.

Die Erfahrung hat gelehrt, daß auf die Ausmittelung der Heimath der Bagabonden die gehörige Aufmerksamkeit keinesweges allenthalben verwandt; sondern deshalb der bloßen Angabe des Transportanden selbst oft zu viel Glauben beigegeben, und dadurch eine Reihe ganz unnützhiger Transporte veranlaßt worden.

Die absendenden Behörden werden daher angewiesen, hierauf mehr Aufmerksamkeit zu richten, die Absendung der Bagabonden nach ihrer angeblichen Heimath nicht blos auf deren eigene Angabe; sondern, wenn dieselbe nicht durch andere Gründe, und die Verhältnisse des vorliegenden Falles unterstützt ist, nur nach vorgängiger Ermittlung der Wahrheit, und nöthigenfalls deshalb bei der Empfangs-Behörde angestellter Erkundigung, zu verfügen.

Den Transportanden ist hierbei nach Aufsehung der allgemeinen Kriminal-Ordnung, §. 275. und §. 292., und der allgemeinen Gerichtsordnung, Theil I. Titel 23. §. 52. No. 4. zu eröffnen, daß sie bei Vernehmung nachdrücklicher Zuhaltung aller unwahren Angaben über ihre Heimath sich sorgfältig zu enthalten haben, und die dennoch von ihnen begangenen Lügen sind von der Polizei-Behörde des Ortes, wo sie auf den Grund ihres falschen Vorgebens abgeliefert werden, polizeimäßig zu bestrafen, als zu welchem Ende die Absendungs-Behörden das Protokoll, zu welchem der Bagabonde verwarnet worden, dem Transport-Zettel mit beizulegen hat.

Wenn eines unrichtig geleiteten Transports darf jedoch unter inländischen Behörden die Rücksendung des Transportaten an die absendende Behörde nicht verfügt werden; sondern dem Transporte muß vielmehr von der Behörde, welcher der Bagabonde zugeleitet ist, allenfalls nach vorausgeganger Rücksprache mit der absendenden, eine angemessenere Richtung gegeben, und nöthigenfalls das, von der absendenden Behörde befohlene Versehen deren vorgeschifter Behörde angezeigt werden; nur die, der absendenden Behörde zunächst liegende, Behörde kann einen, offenbar unrichtig geleiteten, Transport derselben zurücksenden, oder darüber mit der letztern Rücksprache neh-

## §. VI. do §. 15.

Das Beweisen nauczycio, że niektóre władz niedosyła bacznie dochodzą miejsca zamieszkania włoczęgów, ale samemu ich w terym miejscu oświadczeniu za nadto zawierają i tem do znaczney liczby niepotrzebnych wcale transportów stały się powodem.

Zalecamy przeto władzom odsyłającym, aby na przedmiot ten większą miały baczność i nie odsyłały włoczęgów do wymienionego przez nich miejsca zamieszkania na fundamencie samego własnego ich oświadczenia, ale jeżeli oświadczenie to innemi powodami lub okolicznościami do przypadku w mowie będącego ściągającemi się, stwierdzone nie będą, jedynie ich po poprzedniem wysłędzeniu prawdy, a w razie potrzeby po osiągnięciu wiadomości od władzy onychże odebrać mającých, odsyłały.

Transportatom należy przytém słownicie do §. 275 i 292. ordynacyi kryminalney i cz. I. tyt. 23 §. 52 Nr 4 powszechnych ordynacyi sądowey oświadczyć, ażeby się co do wymienienia miejsca ich zamieszkania żadnego kłamstwa pod surową karą nie dopuszczali; za kłamstwo zaś, którego się mimo tego dopuszczają, winna ich władza policyjna w miejscu, do którego na fundamencie fałszywego ich oświadczenia odsyłanemi zostają, policyjnie ukarać, dla czego władza odsyłająca powinna protokół danego włoczęgom na pominięcia do ceduły transportowey dołączyć.

Z powodu jednak nieprzystawności dyrekcyi transportu niewolno pomiędzy władzami w kraju awracać transportata władzy, która go odesłata, lecz obowiązkiem jest władzy, której włoczęga przysłanym został, choć po poprzedniem porozumieniu się z władzą odsyłającą, sprostować kierunek transportu, a w razie potrzeby donieść przetożonyj władzy o uchybieniu przez władzę odsyłającą popełnionem; władza tylko najbliższa tę, która transport wysłata, odesłać go tę może napowrót, jeżeli dyrekcyja transportu widocznie jest nieścisłą, albo też porozumieć się z

men, und bis zur Vereiniung der Meinungen den Transportaten bei sich behalten.

Das Hin- und Herschicken der Transportaten ist möglichst zu vermeiden; vielmehr ein etwaiger Zustand, unter Festhaltung des Transportaten, unter den Behörden selbst, oder durch Entscheidung der kompetenten höhern Behörde zu beseitigen.

Wenn auswärtige Behörden, Vagabonden welche behaupten, in den Preussischen Staaten einheimisch zu seyn, oder in benachbarten Ländern zu Hause zu gehören, zur respektiven Annahme, oder zum weiteren Transport an einheimische Polizei-Behörden abliefern; so müssen letztere auf die Feststellung des Bestimmungsortes um so mehr die größte Aufmerksamkeit richten, als die Erfahrung hinreichend bewiesen hat, daß von Selten mancher auswärtigen Behörden hierunter keineswegs mit der erforderlichen Genauigkeit verfahren; sondern den Angaben der Vagabonden zu sehr geglaubt, und daher eine Menge von Vagabonden in die Preussischen Staaten transportirt worden, die denselben ganz fremd sind.

Den Polizei-Behörden liegt daher ob, vor Annahme eines an sie von auswärts durch Transport abgelieferten Vagabonden in der obgedachten Art genau zu ermitteln, ob derselbe den Preussischen Staaten angehört, und zu dessen Ablieferung in dieselben hinreichender Grund vorhanden, und ist hierbei insbesondere dem Transportaten die oben erwähnte Bedeutung über die Folgen unwahrer Angaben zu Protokoll zu machen.

Ergiebt sich hierbei, daß die, von einer auswärtigen Behörde, eingeleitete Transportirung in die preussischen Staaten, entweder durch Mißverständniß, oder durch unwahre Angabe des Transportaten veranlaßt ist, oder daß Letzterer zu demjenigen gehört, welchen der Aufenthalt und der Durchgang durch die Königl. Staaten nicht gestattet ist, z. B.: Landesverwiesene, ausgewiesene Juden, u. s. w.; so muß die erste preussische Polizei-Behörde, an welche der Transport abgeliefert werden soll, die Annahme desselben, unter Anführung der Gründe, ablehnen. Polizei-Behörden, welche die hier unter §. VI. enthaltenen Vorschriften vernachlässigen, sind nicht allein in Ordnungssache zu rügen; sondern auch die Kosten der durch Nachlässigkeit und Mangel an Aufsicht durch sie veranlaßten Transporte zu tragen und zu erstatten schuldig, und dazu von der vorgesetzten Behörde zu verurtheilen.

nią w téy mierze i aż do momentu 'zgodzenia się na jedno, transporta u siebie zatrzymać.

Wystrzegać się trzeba ile możliwości posyłania i odsyłania na próżno transportata i każda kwestya, zatrzymawszy transportata, winna być albo pomiędzy swemi władzami, albo też decyzyą właściwej wyższej władzy ułatwioną.

Gdy włoścza, który zamieszkanie swoje w państwie Pruskiem lub innem sąsiedzkim mieć twierdzi, władze sągraniczne, celem resp. przycięcia go lub dalszego transportu, krajowym władzom policyjnym oddadzą, winny ostatniez największą mieć baczość na nieochybne oznaczenie miejsca zamieszkania, zwłaszcza że doświadczenie dostatecznie okazało: iż niektóre władze sągraniczne niepostępowaly sobie w téy mierze z należytą akuracnością i za nadto oświadczeniu włoścogów, sawierzali, z którego to powodu mnożono włoścogów do państwa Pruskiego przytransportowanych zostało, którzy wcale do państwa tego nie należą.

Władze więc policyjne winny przed przycięciem włośczi z zagranicy przytransportowanego, śledzić ściśle sposobem powyższym, czy należy do państwa Pruskiego, i czy dostatecznemi są powody, dla których do niego odesłanym został, a w szczególności osnaczyć mu zarazem protokolarnie powyższy przepis o skutkach, jakie kramstwo w zeznaniu za sobą pociągnie. A jeżeli się okaże, że do wysłania transportu do państwa Pruskiego, nieporozumienie jakie lub kłamstwo transportata w zeznaniu było władzom sągranicznym powodem, albo też, że transportat należy do rządu ludzi, którym pobyt lub przejście przez państwo Pruskie jest zabronione, np. wygnanie z kraju, i t. d. wypędzeni i t. p. natenczas pierwsza Pruska władza policyjna, której transport będzie miał być oddanym, winna się od przycięcia go, przy oświadczeniu przyczyn, wymowieć.

§. VII. zu §. 9.

Zur Begründung eines übereinstimmenden Verfahrens, zur Vergewisserung, daß die im §. 19. der General-Transport-Instruktion enthaltenen Vorschriften genau beobachtet werden, und zur Beförderung der Transporte selbst, sollen künftig die Transport-Zettel nach dem unter I. beigefügten Schema gefertigt werden.

§. VIII. zu §. 25.

Den Transportaten ist ohne Genehmigung einer Polizei-Behörde auf dem Transport kein Briefwechsel zu gestatten.

§. IX. zu §. 27.

In Gemäßheit des Circulars des Königl. gen. Polizei-Ministerii vom 21ten Januar d. J. sollen die, mit Transportaten auf Transport gegebenen Kinder, auf demselben nicht mit in Gefängnisse abgeliefert; sondern während der gefänglichen Verwahrung ihrer Aeltern, oder anderer Angehörigen, auf andere angemessene Art am Orte untergebracht werden; im Fall jedoch, daß Militär mit noch an der Brust liegenden Kindern transportirt werden, können die Polizei-Behörden nach den eintretenden Verhältnissen, und wenn dem Säugling die Entzuehung der gewohnten mütterlichen Sorgfalt und Nahrung nachtheiliger, als der Witaufenthalt im Gefängnisse seyn sollte, hievon eine Ausnahme machen; sie müssen aber allemal strenge darauf sehen, daß der Mutter entweder ein anderer Verwahrungsort, als im Gefängnisse oder, wenn dies ganz unzulässig seyn sollte, eine gesunde Gefängnistube angewiesen werde. Nach gleichen Grundsätzen ist in Ansehung kranker Kinder zu verfahren.

§. X. zu §. 33.

Zur Beförderung der Transport-Kontrolle, und zur bessern Uebersicht der näheren Verhältnisse der vorgefallenen Transporte, über welche nachher oft mit Sicherheit keine Auskunft mehr zu erhalten ist, muß jede Polizei-Behörde nach dem unter II. anliegenden Formular ein Transport-Journal halten.

Die Polizei-Behörden unseres Verwaltungs-Bereiches werden angewiesen, diese Vorschriften in vorkommenden Fällen überall genau zu beobachten.

Bromberg, den 2ten Oktober 1817.

Königliche Preussische Regierung.  
Erste Abtheilung.

§. VII. do §. 9.

W zamiarze utwierdzenia jednolajności w postępowaniu i zapewnieniu się, że przepisy §. 19. ogólny instrykcyi transportowey ściśle będą zachowywane, tudzież dla pospiechu w samychże transportach, udzielano bydź maia w przyszłości ceduły transportowe wedle wzoru sub 1. dołączonego.

§. VIII. do §. 25.

Bez zezwolenia władzy policyinay nie należy transportatom dozwać podczas transportu prowadzenia listowney korespondencyi.

§. IX. do §. 27.

Podług zalececia okólnego Ministerii policyi z dnia 31. Stycznia r. b. niepowinny bydź dzieci transportatami na transport oddane, w ciągu onegoż razem z niemi w więzieniu osadzone, lecz przez czas więzienia rodziców ich lub krewnych, utrzymywane bydź winny innym sposobem i na innem miejscu; w razie jednak transportu matki z dziećmi przy pietsi ieskoze będącemi, mogą w tém władze policyine uczynić wyiątek wedle okoliczności i skoro odiecie dzieciom pokarmu i pieczołowitości macierzystey, do której przywykły, miało by im bydź nad pobyt w więzieniu razem z matką szkodliwsze; zawsze jednak ściśle przestrzegać tego winny, aby matka w innem osadzona była miejscu a nie w więzieniu, albo też, jeżeliby się to stać nie mogło, zdrowe więzienie miała sobie wynaczone. Wedle równych zasad postępować sobie także należy co do dzieci chorych.

§. X. do §. 33.

Celem udokładnienia kontroli transportów i lepszego wykazu szczególnych okoliczności co do zachodzących transportów, o których się potem częstokroć wcale niemożna z pewnością dowiedzieć, winna każda władza policyina utrzymywać dziennik transportów wedle załączonego tu pod Nr. II. wzoru.

Zalecamy władzom policyinym departamentu naszego, aby się do powyższych przepisów ściśle w zayść mogących przypadkach stosowały.

Bydgoszcz, dnia 3. Października 1817.

Król. Pruska Regencya.  
Wydział Pierwszy.

## Transport = Zettel.

Nro.

## Signallement.

- 1) Familienname
- 2) Vorname
- 3) Geburtsort
- 4) Aufenthaltsort
- 5) Religion
- 6) Alter
- 7) Größe (      Fuß      Zoll)
- 8) Haare
- 9) Stirn
- 10) Augenbraunen
- 11) Augen
- 12) Nase
- 13) Mund
- 14) Bart
- 15) Zähne
- 16) Kinn
- 17) Gesichtsbildung (mager, stark)
- 18) Gesichtsfarbe
- 19) Gestalt
- 20) Sprache
- 21) Besondere Kennzeichen

## Nummer des Transport-Journals)

Der (die) nebenstehend beschriebene (Vor- und Zuname), welcher (welche) wegen (Grund und Veranlassung des Transports), soll von hier unter sicherer Bedeckung zu (Fuß, oder Wagen) (ungefesselt, gefesselt, gebunden) durch den Transportführer (Name) und den (die) Transporteur (Namen) nach (Name des nächsten Stations- oder Ablieferungsort) transportirt und dort dem (Namen der Behörde) übergeben, und so weiter über (Transport-Route) nach (Bestimmungsort) gebracht, und dem dortigen (Name der Behörde) mit (hier ist ein bedeutender Raum für die Angabe der Sachen, Acten u. s. w. zu lassen) zur fernern Verfügung überliefert werden.

Alle betreffenden Behörden werden demnach, unter Erbietung zur Erwiederung dienstfreundlichkeit ersucht, den (die) Transportaten auf oben benannter Route sicher und wohlbewacht der angegebenen Bestimmung zuzuführen, und unterwegs ihnen (ihr) den nöthigen Schutz und die übliche Verpflegung gewähren zu lassen.

Die (Name der Polizei- Behörde des nächsten Stations- oder Ablieferungsortes) wird zugleich ersucht, die hier erwachsenen, neben verzeichneten, Kosten baldgefälligst anhero erstatten zu lassen.

Der Transport ist heute (Vor- Nach) Mittags um      Uhr von hier abgegangen, nachdem der Transportat (in) in Gegenwart der Trans-

### Unterschrift des Transportaten

(Wenn er nicht schreiben kann; so ist dies hier  
unter zu bemerken)

### Bekleidung.

### Verzeichniß der aufgelaufenen Kosten.

porteurs auf das genaueste visulirt, und alle, die  
Flucht erleichternden, Instrumente, so wie alle  
auf derselben ihm (ihr) nächstehenden Dokumente,  
nebst allem baaren Gelde, ihm (ihr) abgenommen,  
auch dem Transportführer neben diesem Trans-  
port-Zettel eine doppelte Abschrift des beistehen-  
den Signalements des (der) Transportaten mit-  
gegeben worden.

(Name des Orts, Datum)

(Amtsname der absendenden Behörde)

(L. S.) (Unterschrift des Dirigenten)

## Cedula transportowa.

### Rysopis.

- 1) Nazwisko familiine;
- 2) imię;
- 3) miejsce urodzenia;
- 4) miejsce pobytu;
- 5) religia;
- 6) wiek;
- 7) wzrost (stopni);
- 8) włosy;
- 9) czoło;
- 10) brwi;
- 11) oczy;
- 12) nos;

Opisany (a) obok (imię i nazwisko) ma  
być z powodu (przyczyna i powód tran-  
sportu) tu stąd pod dostateczną frazą (pieszo  
lub na wozie) (w kaydanach, bez kaydan,  
związany) przez dowódcę transportu (na-  
zwisko) i wyznaczonę (ych) do konwoju  
(nazwisko) do (nazwisko stacji najbliższej  
lub miejsca oddania) transportowanym (a) i  
tam władzy (nazwisko ię) oddanym (a) i tak  
dalej na (droga transportu) aż do (miejsce  
przeznaczenia) doprowadzonym (a) tudzież  
władzy tamczonę (nazwisko ię) wraz (tu  
zostawić trzeba dostateczne miejsce do zapisania  
rzeczy, akt i t. d.) do dalszój dyspony-  
cji przystawionym (a).

Wzywamy więc niniejszém wszelkie  
władze, których się to tyczy, przyrzeczenie

- 13) nsta;
- 14) zarafta na brodzie;
- 15) zęby;
- 16) podbrodek;
- 17) kształt twarzy (obuda, pełna);
- 18) cera;
- 19) pościć;
- 20) mowi po . . . .
- 21) szczególine znamiona.

Podpis transportata

(jeżeli pisać nie umie, trzeba to zanotować.)

○ d z i e ś.

○ brachunek kosztów.

niu im wzajemności, aby transportata (tkę drogą wawyz wymienioną aż do oznaczonego miejsca przeznaczenia pod przyswoitą strażą doprowadzić i w drodze przyswoitą mieć nad nim (nią) opiekę, tudzież zwyczajną żywność dawać mu (iéy) kazały.

Upraszamy także władzę policyijną na naybliższey stacyi lub w miescu oddania, (któréy nazwisko wymienić należy) aby wynikiętu wobok wyrachowane kosztu iaknayprędzey nam zwróciła.

Transport wyszedł tu ztąd dziś (przed lub po południu) o godzinie , po poprzędniem i iaknayściśleystém w przytomności ludzi konwoiujących zrewidowaniu transportata (tki), odebrania mu (iéy) wszelkich ucieczkę ułatwiających narzędzi, wszelkich pieniędzy, tudzież dokumentów, któreby mu (iéy) mogły bydz w ucieczce pożyteczne, i oddaniu ich dowodzczy transportu wraz z ninieyszą cedułą transportową, i dwóch kopii obok umieszczonego rysopisu rransportata (tki).

(Nazwisko miejsca, data.)

(Nazwisko urzędowe władzy odsyłaicéy.)

(L. S.) (Podpis dyryguicégo.)

Transport = Journal des

vom 1sten Januar bis

Dziennik transportów utrzymywany przez

Od 1go Stycznia do

| Laufende Num-<br>mer.                                                    | Datum der<br>Ausfertl:<br>gang des<br>Transpor-<br>t-Zettels, oder<br>der Visa ei-<br>nes auswär-<br>tigen Trans-<br>port-Zettels. | Name<br>und<br>Stand<br>des<br>Trans-<br>porta-<br>ten. | Ursache<br>des<br>Transports.                                                                                                             | Tag und<br>Stunde<br>der An-<br>kunft des<br>fremden<br>Trans-<br>ports. | Tag und<br>Stunde<br>des Ab-<br>gangs<br>des<br>Trans-<br>ports. | Name<br>des<br>Trans-<br>ports-<br>führers. |
|--------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|
| Nro. der<br>am Orte<br>ausge-<br>fertigten<br>Trans-<br>port-<br>Zettel. | Nro. der<br>Visa auf<br>auswärt-<br>tügen<br>Trans-<br>port-<br>Zetteln.                                                           |                                                         | (Bei den bloß durch-<br>gehenden Transpor-<br>ten wird bemerkt: Ist<br>wegen zc. mit Trans-<br>port-Zettel d. d. . .<br>hier angekommen.) |                                                                          |                                                                  |                                             |

[illegible]



## Belobung der evangelischen Gemeinde zu Neudorff, Gnesner Kreises, wegen Einführung der Commerschule.

Die evangelische Gemeinde zu Neudorff, Gnesner Kreises, hat unter rühmlicher Einwirkung des Herrn Pfarrers Böhl zu Wittkowo, die von uns angeordnete Einrichtung der Commerschule vollführt, und täglich einige Stunden dem Schulunterricht gewidmet. —

Wir bezeugen der Gemeinde für die hiebei bewiesene Bereitwilligkeit zur Beförderung des ununterbrochenen Schul-Unterrichts unsern Beifall, und hoffen, daß ihr Beispiel eine Aufmunterung für mehrere Landgemeinden der dortigen Gegend sein werde, welche mit der Einrichtung der Commerschulen noch nicht vorgeschritten sind. —

Bromberg, den 12ten September 1817.

Königl. Preuß. Regierung.  
Erste Abtheilung.

## Pochwała gminy ewangelickiej Nowawies w Powiecie Gnieźnieńskim z powodu urządzenia szkoły letniej.

Gmina ewangelicka Nowawies w powiecie Gnieźnieńskim, za chwalebną starannością proboszcza Biehl z Wittkowa, urządzeniu naszemu względem zaprowadzenia szkoły letniej, zasłuszyć uczyniła, i codziennie kilka godzin nauce szkolnej poświęciła. Za okazaną w tej mierze z strony gminy przychylność ku polepszeniu nieprzerwanej nauki szkolnej, oświadczamy niniejszym ukontentowanie nasze, i spodziewamy się, że przykład ten, zachęceniem dla innych gmin wiejskich wokolicy tamtejszych, które do urządzenia szkoły letniej jeszcze nieprzystąpiły stanie się.

Bydgoszcz, dnia 12. Września 1817.

Królewsko - Pruska Regencya.  
Wydział Pierwszy.

## Berechnung der gestempelten Legitimations-Karten.

Nach dem Allerhöchst vollzogenen neuen allgemeinen Paß-Edict vom 22ten Juni d. J. sind unter andern zur Ertheilung an Inländer, zu Reisen innerhalb den Königl. Staaten, Legitimations-Karten eingeführt worden. Um nun die Ausgaben in den Büchern und Extracten der Provinzial-Stampel Magazine nicht ohne Noth zu vermehren, sollen nach dem hohen Finanz-Ministerial-Rescript d. d. Berlin den 14ten August d. J. besagte Legitimations-Karten, von denen das Stück 2 gr. gestempelt werden wird, unter den Pässen zu 2 gr. bei den Magazinen verrechnet werden.

Bromberg, den 19ten September 1817.

Königlich Preussische Regierung.  
Zweite Abtheilung.

## Względem obrachowania stęplowanych kart legitymacyinych.

Podług zatwierdzonego przez Najjaśniejszego Pana ogólnego edyktu paszportowego z dnia 22. Czerwca r. b. zaprowadzone zostały pomiędzy innemi karty legitymacyiny końcem wydawania onychże krajowcom do podróży wewnątrz państw Królewskich. Aby więc rubryk w księgach i extractach provincialnych stęplowanych magazynów bez potrzeby niepomnażać, mają byćż rzecz one karty legitymacyiny, których sztuka stęplowi 2 dobrych groszy podpadać będzie, podług reskryptu Królewskiego wysokiego Ministera um Finansów, pod rubryką paszportów na 2 gr. w magazynach obrachowywane.

Bydgoszcz, dnia 19. Września 1817.

Król. Pruska Regencya.  
Wydział Drugi.

**Erlaß der Ausfuhr-Zoll-Gefälle von den zur Konsumtion versteuerten Waaren.**

In Verfolg der Verfügung des Königl. Finanz-Ministerii vom 29ten August d. J. No. 13196. wird zur allgemeinen Kenntniß gebracht, daß von ansehnlichen, erweislich versteuerten Waaren, die Exportation derselben mag See-, Strohm- oder Landwärts geschehen, keine Ausfuhr-Zoll-Gefälle weiter erhoben, von dieser Befreiung jedoch alle solche Gegenstände ausgenommen werden sollen, von denen die Ausgangs-Zoll-Gefälle mehr betragen, als die Konsumtions-Steuer, von welcher dasjenige als Ausfuhr-Zoll nur noch erhoben werden muß, was an Konsumtions-Accise weniger zur Königl. Kasse geflossen, als an Ausfuhr-Zoll zu entrichten ist.

Bromberg den 19ten September 1817.

**Königlich Preussische Regierung.  
Zweite Abtheilung.**

**Względem opuszczenia podatków celnych wychodowych od towarów opłacie konsumcyjnej ulegających.**

Wskutek urządzenia Królewskiego Ministerium Finansów z dnia 29. Sierpnia r. b. No. 13,196 podaliśmy do wiadomości publicznej, że od wychodzących istotnie opłacie podatku ulegających towarów, czy wyprawienie tychże, morzem, rzeką lub lądem dzieje się żadne podatki wychodowo-celne pobierane być nie mają, od uwolnienia przeciw tego wszystkie te przedmioty wyłączone być powinny, od których podatki celno-wychodowe więcej wynoszą iak podatki konsumcyjne, a do których iako cło wychodowe to tylko pobierano być musi, co z akcyzy konsumcyjnej mniej do kassy Królewskiej wpłynęło, niż cło wychodowe zaspokoić się ma.

Bydgoszcz, dnia 19. Września 1817.

**Krol. Pruska Regencya.**

**Wydział Drugi.**

## Personal = Chronik.

**Die verehelichte Anna Sophia Hofner als Hebamme zu Osiek.**

**Zameżna Anna Zofia Hofner na akuszerkę w Osieku.**

**Die Catharina Eichstädt geborne Wegner als Hebamme zu Klesko.**

**Katarzyna Eichstaedt adomu Wegner na akuszerkę w Klecku.**

**Die definitive Feststellung der Brand-Entschädigungs-Forderungen aus der Zeit der vorigen Regierung betreffend.**

Die Mitglieder des bis zum 1sten Juni 1815. bestandenen Feuer-Societäts-Verbandes werden hiers durch aufgefodert, ihre Entschädigungs-Ansprüche aus der Vergangenheit, in so weit es noch nicht geschehen ist, bei den betreffenden Spezial-Feuer-Societäts-Behörden spätestens bis zum 15ten October d. J. anzumelden, und für deren Verifikation zu sorgen, die Spezial-Feuer-Societäts-Kassen werden aber zugleich erinnert, sämtliche Quittungen über die, für Rechnung der Haupt-Feuer-Societäts-Kasse zu Warschau, geleistete Zahlungen, zur Beurtheilung und eventuellen Annahme an Geldes statt, bis zum genannten Zeitpunkte einzusenden, und gehörig zu justificiren: widrigenfalls so wenig auf die bis zum Eintreffe des gedachten Termins nicht angemeldeten Brandschäden, als auf die nicht in Anrechnung gebrachten vorschußweisen Zahlungen von hier aus weitere Rücksicht genommen, und das diesfällige General-Tableau gänzlich abgeschlossen werden wird.

Posen den 12ten August 1817.

**Königliche Preussische Feuer-Societäts-Direktion des Großherzogthums Posen.**

# Öeffentlicher Anzeiger

444

Amtsblatt No. 41. der Königl. Preuß. Regierung zu Bromberg.

## S i c h e r h e i t s - P o l i z e i.

Alle Civil- und Militär-Behörden werden hierdurch aufgefordert und ersucht, auf den, der zweimaligen Desertion schuldigen Rekruten, Andreas Sroka, aus dem Dorfe Starwanowo, Kamiński Kreises, aufmerksam zu seyn, ihn dingfest zu machen, und gegen Erfaß der Kassen gefesselt an die Königl. Kommandantur zu Posen abliefern zu lassen, und dem Landrathl. Amte davon Nachricht zu geben.

Bromberg, den 20sten September 1817.

Königlich Preussische Regierung.

Erste Abtheilung.

### S i g n a l e m e n t.

Alter 24 Jahr, 5 Fuß 3 Zoll groß, dunkel blondes Haar, hohe Stirn, blonde Augenbraunen, blaue Augen, spitze Nase, breiter Mund, keinen Bart, spitziges Kinn, katholischer Religion.

### B e k l e i d u n g.

Alter hellblauer Rock, dergleichen Jacke mit blanken Knöpfen, dunkelblaue Weste mit dito, weiß leinene Hosen, gute Stiefeln, alter runder Huth, bunt kartunenes Halstuch, altes leinenes Hemde. Effekten die derselbe bei sich hat: ein alter leinener Querbeutel, worin 3 alte leinene Hemde befindlich sind.

Ein gewisser Paul Janicki, der verschiedener Diebstähle beschuldigt worden, ist zur Untersuchung gezogen, und aus dem Gefängnisse in Sroda, in der Nacht vom 22sten auf den 23sten September c. entwichen. — Da nun dem unterzeichneten Inquisitoriate an Habhaftwerdung dieses dem Publico so gefährlichen Menschen, viel gelegen; so werden sämtliche Civil- und Militär-Behörden hierdurch ersucht: auf den Paul Janicki, ein wachsames Auge zu haben, denselben im Betretungsfall zu arrestiren und unter sicherer Eskorte ins hiesige Gefängniß abliefern zu lassen.

### S i g n a l e m e n t.

Der Paul Janicki ist aus dem Dorfe Pogorzella, Poysernschen Kreises gebürtig, sein letzter Wohnort war in dem Dorfe Chwalbogowo, hat eine Frau und Kinder in dem Dorfe Wardo, ist

W zywa i uprasza się wszystkie władze tak cywilne iako też i woyskowe, aby na Andrzeja Sroka z wsi Starwanowa w powiecie Kamińskim o podwoyną deseracyą obwinionego, baczną dawaly oko, w razie wyśledzenia przytrzymaly i za zwrotem kosztów okutego w kайдanki do Król. Kommandantury w Poznaniu odeslaly, i Radcę siemiązkiego o tém uwiadomily.

Bydgoszcz, dnia 30. Wrzesnia 1817.

Król. Pruska Regencya.

Wydział Pierwszy.

### R y s o p i s.

Wiek 24 lat, wzrost 5 fóp 3 cale, włosy ciemno-blond, czoło wysokie, brwi blond, oczy niebieskie, nos kończasty, usta szerokie, podbrodek kończasty. Szczególne namienienia: religia katolicka.

### U b i ó r.

Surdut stary iasno-granatowy, kurtka podobna z śwlećacemi guzikami, kamizelka ciemno-granatowa z podobnemi guzikami, spodnie białe płócienne, boty dobre, kapelus stary okrągły, chustka naszyi kartunowa pstra, koszula stara płocienna. Rekwizyta przymim się snaydujące: stare płocienne sakwy, w których się 3 stare płocienne koszule snaydują.

34 Jahr alt, katholischer Religion, ohngefähr 4 Zoll groß, hat dunkelbraune Haare, gesunde Gesichtsfarbe.

Bei seiner Entweichung trug er: einen grau tuchnen Mantel, eine dergleichen Mütze mit grauen Baracken und Klappen an den Seiten, leinene Hosen und Stiefeln.  
Petersen den 26sten September 1817.

### Königliches Preussisches Inquisitoriat.

Ein gewisser Johann Blaszcjak, Einwohner aus dem Dorfe Mlynowo, im Adelnauer Kreise belehen, der unten näher beschreiben, hat sich in dem Dorfe Karsy einen Kuhbleistahl zu Schulden kommen lassen, und Gelegenheit gefunden, aus dem Dorfe und dem Arreste zu entweichen. Da dem hiesigen Inquisitoriate an der Habhaftwerdung dieses dem Publico so gefährlichen Menschen viel gelegen ist, so werden sämtliche Civil- und Militair-Personen ersucht, auf solchen ein wachsameres Auge zu haben, denselben im Betretungsfalle zu arrestiren, und unter sicherer Estorte ins hiesige Gefängniß abliefern zu lassen.

Der Johann Blaszcjak ist ohngefähr 40 Jahr alt, katholischer Religion, spricht nur polnisch, ist ohngefähr 5 Fuß groß, hat schwarze Haare, hellblaue Augen, schwarze Augenbraunen und dergleichen Strichbart, eine große Nase.

Er trug einen grauen Soldaten-Mantel, der vorn mit zwei großen weismetallenen Knöpfen zugeknöpft war, eine weißleinene grobe Weste und Hosen, alte ordinäre Stiefeln; er trug kein Hais-tuch, auf dem Kopfe aber eine grüntuchene Klappmütze mit Fuchspelz bebrämt.

Ein besonderes Kennzeichen, woran er am ersten zu erkennen, ist dieses, daß er in der Wade des rechten Fußes einen Schuß hat.

Petersen, den 17ten September 1817.

Königl. Preuss. Inquisitoriat.

Da mehrere Beamte der vorigen Neglerung, welche für ihre Dienstverwaltung Kautionen entweder selbst oder durch andere bestellte haben, Anträge wegen Herausgabe der Kautionen: Urkunden gemacht haben, diese Ausantwortung aber nicht früher erfolgen soll, bevor nicht alle diejenigen, welche Ansprüche an die Beamten und namentlich:

Niciaki Jan Blaszcjak, Einwohner aus Mlynowo in der Prowinc Odalanowski situirte, dessen Beschreibung unten näher angegeben wird, sich in dem Dorfe Karsy unter dem Vorwand, einen Kuhbleistahl zu Schulden kommen lassen, und Gelegenheit gefunden, aus dem Dorfe und dem Arreste zu entweichen. Da dem hiesigen Inquisitoriate an der Habhaftwerdung dieses dem Publico so gefährlichen Menschen viel gelegen ist, so werden sämtliche Civil- und Militair-Personen ersucht, auf solchen ein wachsameres Auge zu haben, denselben im Betretungsfalle zu arrestiren, und unter sicherer Estorte ins hiesige Gefängniß abliefern zu lassen.

Jan Blaszcjak ist ohngefähr 40 Jahre alt, katholischer Religion, spricht nur polnisch, ist ohngefähr 5 Fuß groß, hat schwarze Haare, hellblaue Augen, schwarze Augenbraunen und dergleichen Strichbart, eine große Nase. Er trug einen grauen Soldaten-Mantel, der vorn mit zwei großen weismetallenen Knöpfen zugeknöpft war, eine weißleinene grobe Weste und Hosen, alte ordinäre Stiefeln; er trug kein Hais-tuch, auf dem Kopfe aber eine grüntuchene Klappmütze mit Fuchspelz bebrämt.

Ein besonderes Kennzeichen, woran er am ersten zu erkennen, ist dieses, daß er in der Wade des rechten Fußes einen Schuß hat.

Petersen, den 17ten September 1817.

Königl. Preuss. Inquisitoriat.

Gdy niektórzy urzędnicy byłego Rządu, którzy na powierzone im Urzędy kaucye sami lub przez trzeciego stawili, wnioski o wydanie napowrót instrumentów kaucyjnych uczynili, wydanie onychże jednak pierwej nastąpić niemoże, póki wszyscy ci, którzy jakowkolwiek pretensyą do Urzędników mianowicie:

- a) an den Hypotheken-Konservator v. Lanowski in Bromberg;
- b) an den Notarius v. Gosicki in Bromberg;
- c) an den Notarius v. Ostrowski als Kassirer;
- d) an den verstorbenen Hypotheken-Konservator Puhā;
- e) an den Departements-Komornik Dmochowski;
- f) an den Komornik Bromberger Departements, Dydyński;
- g) an den Komornik Bromberger Departements, Lessinski;
- h) an den Departements-Komornik Schullst;
- i) an den Notarius des Inowroclawischen Kreises, Jaroszewski;
- k) an den Komornik des Inowroclawischen Kreises, C. Mialowski;
- l) an den Komornik des Inowroclawischen Kreises, Marowski;
- m) an den Notarius des Kaminschen Kreises, Heyer;
- n) an den Komornik des Kaminschen Kreises, Pruski;
- o) an den Burgrabia des Kaminschen Kreises, Trebnitz;
- p) an den Notarius des Deutsch-Kronschen Kreises, Schumann, als Hypotheken-Konservator;
- q) an den Komornik des Deutsch-Kronschen Kreises, Madajński;
- r) an den Komornik des Bromberger Departements, Ostrowski;

aus deren Dienstverwaltung haben oder zu haben vermehren, öffentlich vorgeladen sind, und wir hiezu einen Termin auf

den 17ten Dezember d. J.

vor dem Deputirten, Herrn Landgerichte-Rath v. Prondzynski, anberaumt haben, so werden alle diejenigen, welche an die vorgenannten Personen irgend einige Forderungen zu haben glauben, hiezu durch öffentlich vorgeladen, in diesem Termin ihre Anforderungen, entweder persönlich anzubringen und auf die in dem Befehl zulässige Art zu beschreiten, oder durch einen mit gehöriger und vollständiger Information und gesetzlicher Vollmacht versehenen Justiz-Kommissarius, wozu denselben die Kriminalräthe Bahr und Mogilowski, die Justiz-Kommissarien Pieglosiewicz, Schöpke, Rafalski, Schulz und Guderian vorgeschlagen werden, unter der Verwarnung, daß, wenn sie weder persönlich, noch durch einen Stellvertreter erscheinen, nach fruchtlosem Ablaufe des Termins, dieselben der Defension, sich an den von den Beamten entweder selbst oder durch einen Dritten bestellten

- a) W. Lanowskiego Konserwatora Hypotek w Bydgoszczy,
  - b) W. Gosickiego Notariusza w Bydgoszczy,
  - c) W. Ostrowskiego Notaryusza iako Kassiera,
  - d) zmarłego Konserwatora Hypotek Urodzonego Puhā,
  - e) Komornika depart. Ur. Dmochowskiego,
  - f) Komornika depart. Ur. Dydyńskiego,
  - g) Komornika departamentu Bydgoskiego Ur. Lesińskiego,
  - h) Komornika departamentowego Ur. Saulist,
  - i) Ur. Jaroszewskiego Notaryusza Powiatu Inowroclawskiego,
  - k) Ur. Ośmiałowskiego komornika Powiatu Inowroclawskiego,
  - l) Ur. Markowskiego komornika Powiatu Inowroclawskiego,
  - m) Meyer Notaryusza Powiatu Inowroclawskiego,
  - n) Ur. Pruskiego komornika Powiatu Kaminskiego,
  - o) Ur. Trebnitz Burgrabiego Kaminskiego,
  - p) Ur. Sauman Notaryusza i Konserwatora Hypothek Powiatu Waleckiego,
  - q) Ur. Radsimińskiego Komornika Powiatu Waleckiego,
  - r) Ur. Ostrowskiego Komornika Powiatu Bydgoskiego,
- z powodów piastowanych przez nich urzędów mają lub mieć mniemają, publicznie zapoznani nieostaną.

Wysnaczywszy tym końcem termin na dzień siedemnastego Grudnia roku bieżącego przed delegowanym W. Prądzynskim Konsyliarzem Sądu naszego, zaproszamy niniejszem publicznie wszystkich tych, którzy do wzwya wspomnianych iskoważkelwiek pretensy mieć mniemają, ażeby takowemi w tymże terminie osobiście się popisali i środkami prawem dozwolonemi udowodnili lub przez pełnomocnika prawem dozwolonego stosowną i dokładną Informacyą oraz prawną plenipotentcyą opatrzonego, na co Konsyliarze kryminalni Bahr i Mogilowski, tudzież Kommissarze Sprawiedliwości Pieglosiewicz, Saepke, Rafalski, Schulz i Guderian Im się podają, prawa swe pod tem zagrożeniem dopilnowali, iż gdyby oni osobiście lub przez pełnomocnika zgłosić się

Kauttionen besonders zu halten, für verlustig erklärt, und bloß an die Person des Beamten verwiesen werden, die baar oder in Dokumenten bestellten Kauttionen aber zurückgegeben, auch insoweit sie im Hypothekenbuche eingetragen sind, gelöscht werden sollen.

Urkundlich unter des Königl. Preuss. Landgerichts-Insigels und der verordneten Unterschrift ausgefertigt.

Bromberg, den 3ten Julius 1817.

Königlich Preussisches Landgericht.

Im Auftrage der Königl. Regierung, werden im Forstreviere Podstolic, circa 5 Kloster Eichen, 4 Kloster Kiehlen Nuß, 80 Kloster Eichen, 9 Kloster Kiehlen Brennholz, vom Stamme, 15 Kloster hart und weich Stobben-Holz und 19 Fuder Abraum, dem Meistbietenden verkauft werden, und ist hiezu der Termin auf „den 5ten November d. J.“ im Forsthaufe zu Podanin festgesetzt. Kauflustige können in diesem Termin ihre Gebote verlaublich machen, und den Zuschlag des Kaufes mit Vorbehalt der hohen Genehmigung gewärtigen.

Żelgniewo, den 1sten Oktober 1817.

Königliche Forst-Inspektion.

Infolge Verfügung der Königl. Hochverordneten Regierung vom 5ten Juni c. soll das im Dorfe Stuhlsdorf, Domainen-Amte Żelgniewo, belegene herrschaftliche Gartenland, von zehn Acker, auf drei Jahre, von 1818 bis incl. 1820, öffentlich verpachtet werden. Hierzu ist ein Licitations-Termin den 29sten Oktober d. J. auf dem unterzeichneten Domainen-Amte anberaumt, zu welchem Pachtlustige sich einfinden können.

Żelgniewo, den 25sten September 1817.

Königlich Preussisches Domainen-Amt.

Vom 1sten Januar 1818 ab, ist die Abdeckung-Nutzung von den Städten Powidz, Wietkowo, Wielzyn, den Ortschaften des Amtes Skorzenczin und Powidz, so wie von der Stadt und dem Amte Trzemeszno an den Meistbietenden unter Vorbehalt höherer Genehmigung zu verpachten. Termin hiezu ist auf den 4ten November d. J. Morgens 9 Uhr angesetzt, und können Pachtlustige sich an gedachtem Tage zu Skorzenczin in der Revier-Forst-Amts-Behausung einfinden, um nach Bekanntmachung der näheren Bedingungen ihre Gebote zu verlaublich machen.

Trzemeszno, den 25sten September 1817.

Königlich Preussisches Districts-Forst-Amt Gnesen zu Trzemeszno.

Von dem Königl. Preussischen Landgericht Gnesener Bezirks im Großherzogthum Posen, wird der abwesende, vormals als Capitain in Polnischen, und späterhin im Neapolitanischen Militäre Dienste gestandene Matthäus v. Dobleski, (dessen

niemieli, po upłynionym bezskutecznie terminie, prawa ich do żądania zaspokoienia z kaucyjów przez tychże Urzędników samych lub przez trzeciego stawionych, za utraczone uznane i tylko do trzymania się osoby Urzędnika skazani zostaną, zaś gotowizną lub dokumentami stawione kaucyje wydane będą, i jeżeli w księgach hipotecnych zapisane są, wymazanie ich nastąpi.

Bydgoszcz, dnia 3. Lipca 1817.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański obwodu Gnieźnieńskiego w Wielkiem Księstwie Poznańskiem w skutek zanieśionej przez Ur. Eufrozynę z Raszewskich Dobiecką prośby, zapywa ninieyszém nieprzytomnego i z pobyta

Wohnort unbekannt ist) auf Ansuchen seiner Ehefrau, Euphrosina, geborne v. Raszewska, hiermit öffentlich vorgeladen: sich in dem zur Instruktion der, von seiner genannten Ehefrau gegen ihn anhängig gemachten Ehescheidungs-Klage, auf den 10ten December c. angesetzten Termine, vor dem Deputirten, Landgerichts-Rath Briz, in unserm Audienz-Zimmer persönlich zu stellen, die Klage zu beantworten und demnächst die rechtliche Entscheidung der Sache zu erwarten, im Fall des ungehorsamen Ausbleibens aber zu gewärtigen, daß die bössliche Verlassung für dargethan angenommen und sowohl auf die Trennung der Ehe, als auch auf die Strafe der Ehescheidung und Tragung der Kosten, in contumaciam gegen ihn wird erkannt werden.

Gnesen, den 14ten August 1817.

### Königlich Preussisches Landgericht.

Der Verfügung einer Königl. Hochverordneten Regierung zufolge, soll das in der Stadt Lobzens am Markte belegene, zur dortigen Kammerlei gehörige, massive, zwei Stock hohe, sogenannte Kommandeur-Haus, sammt den dazu gehörigen Ställen und Hofraum, am 4ten November c. um 10 Uhr Vormittags öffentlich veräußert werden.

Kauflustige werden daher hienit aufgesordert, sich am obgedachten Tage auf der Sessions-Stube des Magistrats zu Lobzens einzufinden.

Wirsig, den 6ten Oktober 1817.

### Königlich Preussisches Landrathl. Amt des Wirsischen Kreises.

Nach der hohen Bestimmung Eines Königl. Preussischen Hochlöblichen vierten Departements im hohen Kriege, Ministerio vom 15ten September c. sollen die in dem hiesigen Approvisionnement-Magazin vorhandenen gut konsevirten Bestände von circa:

214 Wiepel Gersten, Malz à Wiep. 24 Sch. fl., und

41 Zentner Hopfen à 110 Pfund pro Zentner

öffentlich an den Meistbietenden verkauft werden.

Der Termin zu dieser Versteigerung wird hierdurch auf den 22ten Oktober d. J. Vormittags um 9 Uhr, in dem Expeditionen-Zimmer des unterzeichneten Königl. Proviand-Amtes, angesetzt, wobin Kauflustige eingeladen werden.

Der Zuschlag erfolgt nach eingehofter hoher Genehmigung und gleich baaren Bezahlung der erkauften Gegenstände im klingenden Preussischen Courant. Zugleich wird hierdurch in Befolge obge-

niewiadomego Ur. Mateusza Dobieckiego byłego kapitana w Polskim, a później w Neapolitańskim woysku, ażeby na terminie do instrukcyi sprawy rozwodowey z powództwa wyż rzeconey małżonki iego naprzeciw niemu wprowadzonéy,

na dzień 10. Grudnia r. b.

wysnaczonym, osobiscie przed delegowanym Siedzącym Ziemianskim Briz, w izbie audyencyonalnéy stawil się, na skargę odpowiedział, i następnie skutków prawnych oczekiwał — w razie albowiem nieposłuszeństwa, spodziewać się ma: iż opuszczenie umyślne małżonki, za udo wodnione uznany, a stąd rozwiązanie małżeństwa dopuszczone i niestawiający, na ponoszenie kary oraz kosztów zaocznie wskazanym zostanie.

Gniezno, dnia 14. Sierpnia 1817.

### Królewsko-Pruski Sąd Ziemiański.

W skutek nakazu Prześwietnéy Regencyi, ma być w mieście Lobzenicy dom komendantzki nazwany, a do Kamlaryi tamiecznéy należący, muiowany o dwóch pietrach z należącemi do tego stajniami i podworem w dniu 4. Listopada r. b. o godzinie 10. przed południem salicytowanym.

Maiących ochotę takowy nabydź, zaprasza Urząd Konsyliarsko-Ziemiański w dniu powyższym na izbę sassyonalną Magistratu w Lobzenicy.

Wyraysk, dnia 6. Października 1817.

### Królewsko-Pruski Urząd Konsyliarsko-Ziemiański Ptu. Wyrzyskiego.

franchelten unentgeltlich ertheilen, ohne daraus ein Gewerbe zu machen.

Bromberg, den 5ten Oktober 1817.

Königl. Preuss. Regierung.

Erste Abtheilung.

## Die Stempel-Freiheit der Verhandlungen in Paß-Angelegenheiten betreffend.

In Bezug auf den §. 19 des Paß-Edikts vom 22sten Juni d. J. setzen wir hiermit fest: daß in Paß-Angelegenheiten, wo etwa die nähere Ausführung der obwaltenden Umstände durch einen Bericht, und die besondere Entscheidung der vorgesetzten Behörde darauf erforderlich wird, so wie überhaupt bei allen der eigentlichen Paß-Ausfertigung vorangehenden Verhandlungen die Stempel-Freiheit künftig allgemein Anwendung finden soll; und eröffnen solches der Königl. Regierung zur Nachricht und Bekanntmachung durch das Amtsblatt.

Berlin, den 28ten August 1817.

Der Minister der Finanzen,

v. Bülow.

Der Minister der Polizei,

für denselben Kampf.

Vorstehende hohe Bestimmung wird hierdurch zur allgemeinen Kenntniß gebracht.

Bromberg, den 4ten Oktober 1817.

Königliche Preussische Regierung.

Erste Abtheilung.

## Den Verbrauch der noch vorrathigen Paß-Formulare betreffend.

Die Polizei-Behörden unsers Verwaltungs-Bereichs werden angewiesen, sich bis dahin, daß sie mit neuen Paß-Formularen, in Gemäßheit des allgemeinen Paß-Edikts vom 22sten Juni und der General-Instruktion vom 12ten Juli d. J. versehen werden, der bisherigen Paß-Formulare mit der Maßgabe zu bedienen, daß sie darin, in Fällen einer vorhandenen Miß-Verbindlichkeit das Wort „übernachtet“ durchstreichen, und an dessen

ndzielnią, żadnego z tego nieczynią (procederu).

Bydgoszcz, dnia 5. Października 1817.

Król. Pruska Regencya.

Wydział Pierwszy.

## Względem uwolnienia od stęplaprotokółów w interessach paszportowych.

Przy odwołaniu się na §. 19. edyktu paszportowego z dnia 22. Czerwca r. b. flauwemy ninieyszym: że w interessach paszportowych, w których, końcem bliższego wyiaśnienia zachodzących okoliczności zarapportować, i szosogólny na to od przełożony władzy decyzyi oczekiwać należy, iako też w wszystkich protokółach istotnemu wydaniu paszportu poprzedzających:

uwolnienie od stępla na przyszłość powszechnie dozwołom być winno; oesem donosimy Król. Regencyi do wiadomości i obwieszczenia przez Dziennik Urzędowy.

Berlin, dnia 28. Sierpnia 1817.

Minister Finansów W niebyt. Minister Policyi  
Bülow. Kampz.

Powyższe wysokie postanowienie podajemy ninieyszym do wiadomości publiczney.

Bydgoszcz, dnia 4. Października 1817.

Król. Pruska Regencya.

Wydział Pierwszy.

## Względem wypotrzebowania zbywających jeszcze formularzów paszportowych.

Zaleca się władzom Policyinym w naszym okręgu zarządzaczym, ażeby, dopoki nieodbiór nowych formularzów paszportowych, zastosowanych do powszechny ustawy o paszportach z dnia 22. Czerwca i główny Instrukcyi z dnia 12. Lipca r. b. używały dotychczasowych formularzy, w ten sposób, iżby w przypadkach zawidzenia paszportu wymagających, słowo „zanocować“ przekreśla-

Stelle den Satz: „wo er länger als 24 Stunden verweilt“ einhalten.

Bromberg, den 7ten October 1817.

Königl. Preuß. Regierung.

Erste Abtheilung.

## Betreffend die Gewerbesteuer der Schiffer.

Nach der Verfügung des Königlichen Finanz-Ministeriums vom 2ten d. M. No. III. 12,250 soll in dem, einem Schiffer von der Landrächlichen oder einer andern Lokal-Behörde außer der gewöhnlichen Zeit zur Anmeldung, Behufs der Ausfertigung des Gewerbescheins zu ertheilenden Atteste, über die geschriebene Meldung zum Gewerbeschein, ausdrücklich bemerkt werden, daß er sich den Kahn erst angeschafft habe; indem Schiffern, die früher schon Kähne gehabt, ohne die Gewerbesteuer davon gezahlt zu haben, dergleichen Atteste aus Besorgnis vor Mißbräuchen nicht ertheilt werden dürfen.

Bromberg, den 26ten September 1817.

Königliche Preussische Regierung.

Zweite Abtheilung.

## Personal-Chronik.

Herr Karl Sadowski, bisheriger Hülfslehrer an der Bürgerschule in Potsdam, als berufener und bestätigter technischer Lehrer an dem Königlichen Gymnasium in Bromberg.

Herr Albertus Munda, Cisterzienser-Profeßus im Kloster zu Coronowo, als geprüfter und bestätigter Lehrer der neugestifteten katholischen Stadtschule in Coronowo.

Indem wir die angenehme Verpflichtung erfüllen, durch die nachstehende Nachweisung die Namen und Gaben der edlen Männer öffentlich zu bezeichnen, welche den Zweck unsres Vereins, theils durch fortwährende jährliche Beiträge, theils durch au-

ty, a w to miejsce słowa „gdzie“ przeszło 24 godzin zabawił“ dopisywały.

Bydgoszcz, dnia 7. Września 1817.

Król. Pruska Regencya.

Wydział Pierwszy.

## Względem podatku procederowego Szyprów.

Podług urzędzenia Królewskiego Ministerium Finansów z dnia 2. b. m. III. No. 12,250. ma w zaświadczeniu szyproi przez Radę ziemiańskiego lub inną władzę miejscową wydać się mającym, prócz zwycaijnego czasu zgłoszenia się, w celu wygotowania patentu procederowego, na toż zgłoszenie się do raczonego patentu, i to wyrażnie być umieszczono, że sobie statek dopiero kupił, gdyż szyproi, którzy już dawniej statki mieli, nieopłaciwszy od nich podatku procederowego tem podobne zaświadczenia, zapobiegając nadużyciom, wydawane być niepowinny.

Bydgoszcz, dnia 26. Września 1817.

Król. Pruska Regencya.

Wydział Drugi.

Jp. Karol Sadowski, dotychczasowy nauczyciel pomocny przy szkole mieyskiej w Potsdamie, iako powołany i zatwierdzony techniczny nauczyciel przy Królewskim Gymnasium Bydgoskim.

Jp. Albertus Munda, Zakonnik klasztoru Cysterskiego w Koronowie iako wyexaminowany i zatwierdzony nauczyciel przy nowo utworzonej katolicko-mieyskiej szkole w Koronowie.

Zadosyć czyniąc przyjemnemu nam obowiązkowi podaniem do wiadomości publiczney w poniższym wykazie nazwisk i ohar szlachetnych mężów, którzy zamiar towarzystwa naszego częścią przez ciągłe roczne składki,

- 4) den Kreis-Chirurgus, Herrn Raabe zu Lobfens, welcher 1960,
- 5) den Kreis-Chirurgus, Herrn Bengel zu Gnesen, welcher 1526,
- 6) den Kreis-Physikus, Herrn Dr. Admihl zu Inowroclaw, welcher 1131, und
- 7) den in den Rufstand versetzten Kreis-Chirurgus, Herrn Nicol ebendasselbst, welcher 1004 Individuen glücklich vaccinirt hat, resp. zur 4ten, 5ten, 6ten und 7ten Prämie, eine jede von 25 Rthlr., auch
- 8) den Herrn Prediger König zu Pudewitz, welcher 502, und
- 9) den Herrn Probst Musolf zu Duszn, welcher 104 Individuen mit glücklichem Erfolg selbst vaccinirt hat, beide zur Ertheilung der großen silbernen Vaccinations-Medaille vorgeschlagen.

Se. Excellenz der Herr Minister des Innern hat unter dem 10ten v. M. diese Vorschläge nicht nur sammtlich genehmigt, sondern auch seine Zufriedenheit mit dem Resultate der vorjährigen Vaccination ausdrücklich zu erkennen gegeben.

Rühmlich erkennen auch wir öffentlich die angestrengten Bemühungen der Herren Impfsärzte an, und haben das feste Vertrauen, daß sie in ihrem edlen Eifer, Menschenwohl zu befördern und menschliches Elend zu mindern und zu mildern, fortan beharren, und diesem hohen Ziele ihre besten Kräfte weihen werden. Wie gern der Staat dies belohnend anerkennt, weiß jeder, der sich um die Tages-Geschichte bekümmert, und muß jeder gute Staatsbürger hierin einen Sporn mehr zu edler Thatkraft fühlen.

Daß die Mühe der Impfsärzte, welche sich in diesem Jahre in ähnlicher Art auszeichneten, in gleicher Art gewürdigt und belohnt werden wird, versichern wir hierdurch, und weisen zu dem Ende die Herren Kreis-Physiker an, am Schlusse des Jahres die spezielsten, und nach Maßgabe unserer oben gedachten Verfügung vom 1ten Oktober 1816 gehörig justifizirten Listen der Vaccinirten von den Impfsärzten ihrer Geschäftskreise zu sammeln, und nebst ihren eignen unfehlbar zum 1ten März 1818 an uns einzusenden.

Zu den Herren Gessellchen haben wir das feste Vertrauen, daß sie dem schönen Beispiele ihrer beiden beehrten Herren Amtsbrüder wetteifernd nachstreben, und wenn auch nicht durch eigene

- 4) Chirurga powiatowego Raabe z Łobienicy, który 1960;
- 5) Chirurga powiatowego JP. Wentzki z Gnieszna, który 1526;
- 6) Fizyka powiatowego doktora Roemhild z Inowrocławia, który 1131, i
- 7) uwolnionego także chirurga powiatowego JP. Nicol, który 1004 osobom szczęśliwie oszę zaszczepił, w szczególności do 4go, 5go, 6go i 7go premium, każde po tal. 25, niemniej.
- 8) kanonację König z Pobiedzisk, który 502 i
- 9) JX. proboszcza Musolf z Duszn, który 104 osobom szczęśliwie oszę zaszczepił, każdego z nich do wielkiego srebrnego medalu wakcynacyi.

JWny. Minister spraw wewnętrznych nie tylko zatwierdził na dniu 10. m. z. wszystkie te podania, ale nadto z powodu pomyślnego skutku przestorocznego zaszczepienia ospy wyraźnie dał poznać ukontentowanie swoje.

Za chwalebne także uznaliśmy te publiczne łokone starania JPP. lekarzy szczepieniem ospy trudniących się, i mocne w nich pokładamy zaufanie, że w szlachetnej swej gorliwości, dopomagania dobru ludzkiemu tudzież smnieyszenia i łagodzenia nędzy ludzkiej ciągle trwać, i wysokiemu temu celowi naywiększe swe usiłowania poświęcać będą. Jak chętnie Rząd wynagradzając postępowanie to są godne uznania, wiadomo jest każdemu, którego historia dzienna obchodzi, i każdy dobry mieszkaniec kraju, tym większą stąd do szlachetnego czynu uczuć powinien pobudkę.

Ze staranność lekarzy, w roku terażniejszy podobnie się popisujących, równym sposobem są godną uznana i wynagrodzoną zostanie, zaregomamy niniejszém, i tym końcem salecamy JPP. Fizykom powiatowym, aby w końcu roku szczególne i podług powyżey rzezzonego urzędzenia z dnia 1. Pazdziernika 1816. dokładnie poświadczone listy zaszczepioney ospy, od lekarzy ich powiatu zebrali, i wraz z własnymi listami do dnia 1. Marca r. 1818. niezawodnie nam przestali.

W Wielb. Duchownych pokładamy również to mocne zaufanie, że piękny przykład wynagrodzonych ich obóc współpraców gorliwie naśladować, i jeżeli nie własnoręcznem przyłożeniem się, to przeciż zachęce-

Handanlegung, doch durch Aufmunterung und Belehrung die in ihren Folgen so wohlthätige Vaccination beförden, und dadurch eine Wurzel des Todes und der Verkrüppelung mehr ausrotten werden.

Stämmliche öffentliche Behörden und Offizianten verpflichtet wir, aus allen Kräften die Bemühungen der Herren Impfsärzte mit Rath und That zu unterstützen.

Bromberg, den 1sten Oktober 1817.

**Königlich Preussische Regierung.**

Erste Abtheilung.

## Die Ausübung der Thierarzneykunde betreffend.

Wiewohl die Thierarzneykunde nicht als Gewerbe von dazu nicht qualifizirten Personen ausgeübt werden darf, so ist doch von dem Königl. Ministerio des Innern nachgelassen worden, daß einstellenden und bis wegen Prüfung der Thierärzte Einrichtungen getroffen, und nähere Bestimmungen gegeben seyn werden, Atteste der Dresdener und Wiener Thierarzneyschule, daß die Inhaber derselben den theoretischen und praktischen Unterricht in diesen Anstalten genossen haben, den ähnlichen Zeugnissen der Thierarzneyschule zu Berlin gleich gehalten werden sollen, so daß darauf auch Gewerbescheine erteilt werden können. Diese einstellenden zur Praxis zugelassenen von uns approbirten Thierärzte, sollen als solche dem Publico durch das Amtsblatt bekannt gemacht werden, damit dasselbe das kranke Vieh nicht unwissenden und nicht approbirten Thierärzten zur Kur überlassen darf, und dadurch im Nahrungszwelge und Wohlstande gefährdet werde. Dagegen wird den unbefugten Thierärzten die Unternehmung von Viehkuren hiermit alles Ernstes untersagt, indem wir sie zugleich an die Verantwortlichkeit erinnern, welcher sie sich aussetzen, wenn sie ansteckende Thierkrankheiten verkennen, und dieselben zum Schaden anderer verbreitet werden sollten. Diejenigen, welche sich unbefugter Weise mit Viehkuren gegen Bezahlung abgeben, haben zu gewärtigen, daß die Strafe des unbefugten getriebenen Gewerbes gegen sie eintreten wird. Jedoch sind hierunter nicht solche Personen zu verstehen, welche in einzelnen Fällen Rath in Vieh-

nem i naucezieniem, szczerpienie tak w swych skutkach dobroczynne popierać, i tym sposobem zaradom smierci i kalectwa zapobiegac beda.

Wszystkie władze publiczne i oficjalistw obawiaemy, aby wszelkiemi siłami usiłowania J.P. lekarzy szczepieniem ospy trudniących się, radą i uczynkiem wspierali.

Bydgoszcz, dnia 1. Października 1817.

**Królewsko-Pruska Regencya.**

Wydział Pierwszy.

## Względem trudnienia się leczeniem bydła.

Lub o leczeniu bydła jako proceder przez osoby do tego się niekwalifikujące odbywane być nie może, dozwołiło przeciw Królewskie Ministerium spraw wewnętrznych, że tymczasem i dopoki względem examinowania lekarzy bydła środki przedsięwzięte, i bliższe postanowienia wydane nie zostaną, zaświadczenia Dreźnieńskie i Wiedeńskie szkoły leczenia bydła, iż posiadacze tychże teoryczny i praktyczny nauki w instytucjach tych nabyli, są równo z zaświadczeniami szkół leczenia bydła w Berlinie uważane być mają, tak, że na mocy onych i patenta procederowe wydawane być mogą. Ci tymczasem do praktycznego leczenia przypuszceni i przez nas zatwierdzeni lekarze bydła, powinni być jako takowi publiczności przez Dziennik Urzędowy do wiadomości podani, iżby tak chorego bydła niewiadomym i niesatwierdzonym lekarzom w leczeniu niedawala, i przez to w sposobie życia i majątku uszczerbku niedoszawala. Przeciwnie zaś lekarzom leczyć bydła prawa niemających, trudnić się takowem, nie niyższem i takowemniy szaszujemy, przypominając im zaradem odpowiedzialność, iaka ich czeka, gdyby się w rozpoznawaniu zarzliwych chorob bydła pomylić, i te szkodę innego rozszerzyć mieli. Ci, którzy się w sposób niedozwołony leczeniem bydła za opłatą trudnią, spodziwać się mogą, że kara niedozwołonego prowadzenia procederu, na nich wymierzona zostanie. Niemają się tu jednak osoby rozumieć, które w szczerólnych przypadkach radę w chorobie bydła bezpłatnie

bachter hoher Verfügung zur öffentlichen Kenntniz gebracht, daß die in der hiesigen Festung belegene, in einem sehr zweckmäßigen Lokale eingerichtete, mit vollständigem Brau-Geräthe und einer ganz vorzüglichen Darre versehene königliche Brauerei, vom 1ten Dezember d. J. ab, auf 3 nach einander folgende Jahre, unter den vortheilhaftesten Bedingungen, welche täglich bei uns eingesehen werden können, an den Meist- und Bestbliehenden verpachtet werden soll, wozu wir den Mietungs-Termin auf „den 23ten Oktober dieses Jahres“

ebenfalls in dem Bureau des unterzeichneten Königl. Proviantamts hierdurch ansetzen.

Der Zuschlag der Pacht geschieht ebenmäßig unmittelbar nach dem Eingange der hohen Genehmigung. Beste Graubenz, den 29ten September 1817.

### Königlich Preussisches Proviant- und Fourage-Amt.

Ich bin willens, das No. 231. und 232. in der langen Straße belegene sogenannte Königsche Grundstück zu jederzeit gegen ganz billige Bedingungen zusammen oder einzeln zu verkaufen, weil derjenige, für den ich es erstanden, mir keine Zahlung leisten kann. Kauflustige belieben sich bei mir zu melden. Bromberg, den 15ten September 1817. Kafalski, Justizkommissar.

Durch die Verlegung meines Etablissements hierher, bin ich entschlossen, mein in der Stadt Erin zurückgelassenes 2 Etagen hohes, 56 Fuß breites und 44 Fuß tiefes massives Haus, worin ein gewölbter Laden und Comtoir-Stube, wie auch mehrere Wohnstuben und Keller sich befinden, nebst Hinter-Gebäude, als Stallung, Wagen-Kemise &c., aus freier Hand zu verkaufen. Kauflustige belieben sich der näheren Bedingungen wegen bei mir zu melden.

Bromberg den 8ten Oktober 1817.

H. Davidssohn.

### Literarische Anzeige.

Neues Elementarbuch für den ersten Unterricht in der Stadtschule zu Bromberg; entworfen von J. C. Cederholm. Oktavo; Preis gebunden den 3 gr., auf feinem Schreibpapier 4 gr.

Auf vorstehendes, so eben in meinem Verlage erschienene Werkchen, welches keiner fernerwelkten Empfehlung bedarf, erlaube ich mir Eltern und Lehrer hiesigen Orts sowohl, als auch auswärts, aufmerksam zu machen. Bromberg, den 8ten Oktober 1817.

Der Buchdrucker Grünauer.

Ein junger Mops, mit einem mit zwei Schellen versehenen ledernen Halsbande, hat sich Mittwochs, den 8ten d. M. verlaufen; wer selbigen beim Friseur Hegewald abliefern, erhält eine Belohnung.

### Druckfehler, Berichtigung.

Amtsblatt No. 38. S. 619. Zeile 3. lese statt „vom 1sten Januar 1810. ab“ „vom 1sten Januar 1818. ab“